VI. évfolyam, 6. szám

1950 február 2

Ludas Matyi

70 fillér

Sztahánovista az üzemi bálban

Jön keringőzni, Ilonka?

Jövök, de nehogy ezernégyszáz fordulatot csináljon velem is, mint a gépével, mert kissé szédülős vagyok.

RÁKOSI beszéde után

— Jó út ez, induljunk elvtársak!

Szergej Mihalkov:

Az elefánt

Fordította: TÓTH ESZTER

Az Elefánt, ki gyakran festeget,
új tájképét a Modern Mesterek
Tárlatára beküldte volna... Ám
gondolta:
„Előbb meghívok talán
barátokat, hogy megbírálják
képem értékét és irályát.
Tetszést arat-e? Vagy vadállati
bősz kritikát kell majd kiállani?"

A műértők csoportja ím belépett,
s az Elefánt leleplezé a képet.

„Jó a kép", — szólt a Krokodílus, —
„de hol marad róla a Nílus?"

„A Nílus nem lényeges tényező!"
— a Fóka szólt, — „de hol a jégmező?"

„Minek a jég?" — így a Vakond, —
„sokkal kényesebb hibapont,
s ezt a művész szemére vetem én,
hogy nincs a képen kert, se vetemény!"

A Disznó szólt: „Imé egy kép megint,
mely a Disznó-Szempontra nem tekint.
A tájkép hívebb s pontosabb,
ha rajta van a fontos makk!"

Az Elefánt felírta, hogy ki mit akar
és szép festményét átdolgozta mihamar,
remélvén azt, hogy mindenik barátnak
eleget tesz, ha tájképére rárak
Nílust, jeget, tölgyet, — sőt, leleményes
ötlettel pingál még a veteményes
kertbe egy üveg mézet is,
hogy majd a Medve-nézet is
kedvező legyen képéről.
S a művész
újra hívta barátait: „A mű kész!"

A sok barát egymásután belépett
s így kiáltott:
„Soha ily zagyva képet!"

Ésszel kövesd a tanácsot, barátom!
Ne elefántként, önmagadnak ártón!

Hangtalan Heti Híradó

Ennek a tanító bácsinak a keze alatt már három generáció cseperedett fel, de az ő fizetése csak a népi demokrácia keze alatt kezd felcseperedni.

Nyolc óra helyett fél kilenckor kezdődnek a hivatalok. Ez a notórius későnjáró bürokrata most napok óta azt számolja, miképpen tudna félkilenc után pontosan annyit késni, amennyit azelőtt nyolc óra után szokott.

Megváltoztatják a mozik és szórakozóhelyek neveit. Az „Atlanti-paktumnak" a [illegible] Színháza" nevet javasolják.

New Yorkban víz-[illegible]. Ez a szerkesztő bácsi Mózest akarta szerződtetni nagy gázsival, hogy vizet fakasszon. Csak az utolsó [illegible] tudta meg, hogy Mózes már többezer éve meghalt.

Nyária

Irta Szép Ernő

Ez a misztikus színezetű szó nem jelent egyebet, mint a feledhetetlen Nyárainak, Nyárai Antalnak a nevét. Nyária volt az ő neve a színészvilágban. Sajnálhatják a magamnál fiatalabbak, akik elkésték, akik már nem láthatták Nyáriát, azaz Nyárai Tónit. Én még félholtra kacaghattam magam zöld koromban az ő Rettegi Fridolinján. Az ő kedvéért adták akkor, a 900-as években a Szabin nők elrablása c. bohózatot a Magyar Színházban, vagy kétszázszor. Az országot is járta a darabbal, sőt játszotta Bécsben is, persze németül, a halhatatlan ripacsdirektort.

Nyária volt a magyar színészek közt az utolsó igazi bohém, az ősbohém. Bársonykabátban járt (a gallérját mindig felhajtva), úgynevezett Petőfi-ing gallért és óriási csokornyakkendőt hordott. Azt a sovány, sápadt Pierrot-arcát be is krétázta diszkréten, hogy még fehérebb legyen. Fésülködni csak az ujjaival fésülködött. Kimondhatatlan könnyelmű és jószívű volt Nyária. Ha megkapta elsején, ami az előleg levonása után a gázsijából maradt, egy vasa nem volt már, mire hazaért, elosztogatta a járdán, szegény emberek, szegény asszonyok közt.

Egyszer Nyária is súlyosan berekedt. (Énekes művész volt.) Elment a népszerű gégész tanárhoz, aki mint nagy művésztisztelő, még a legpazarabb gázsit élvező primadonnáktól se fogadott el soha pénzt a kezeléséért.

Vagy három hétig ecsetelte a tanár a Nyária torkát és fújkálta a sárga port belé.

Egy délután azután, belenézvén azzal a vakító gégész-tükörrel a Nyária szájába, azt mondja neki:

— Gratulálok mesterem, meggyógyult. Holnap felléphet.

Boldogan kezd Nyária hálálkodni; rögtön kezet nyujt neki a tanár:

— Szóra se érdemes mesterem, hagyja, hagyja... — és már kisérni akarja az ajtó felé.

— Pardon tanár úr, egy perc, beszélni kell az anyagiakról...

— Ugyan, hova gondol! Szó se lehet róla! — és a kedves tanár úr belékarol, nevetve viszi kifelé Nyáriát. Sokan ülnek a várószobában.

Már ki is nyitotta az ajtót a tanár úr, Nyária nem tágít:

— Tudniillik édes tanár úr, legyen szíves ötven koronát kölcsönadni.

Francia mozi

— Még a „Tábornokok botránya" megy?
— Nem kérem, az a multheti műsor, ma lehet, hogy Bidault megy.

Ludas Matyi

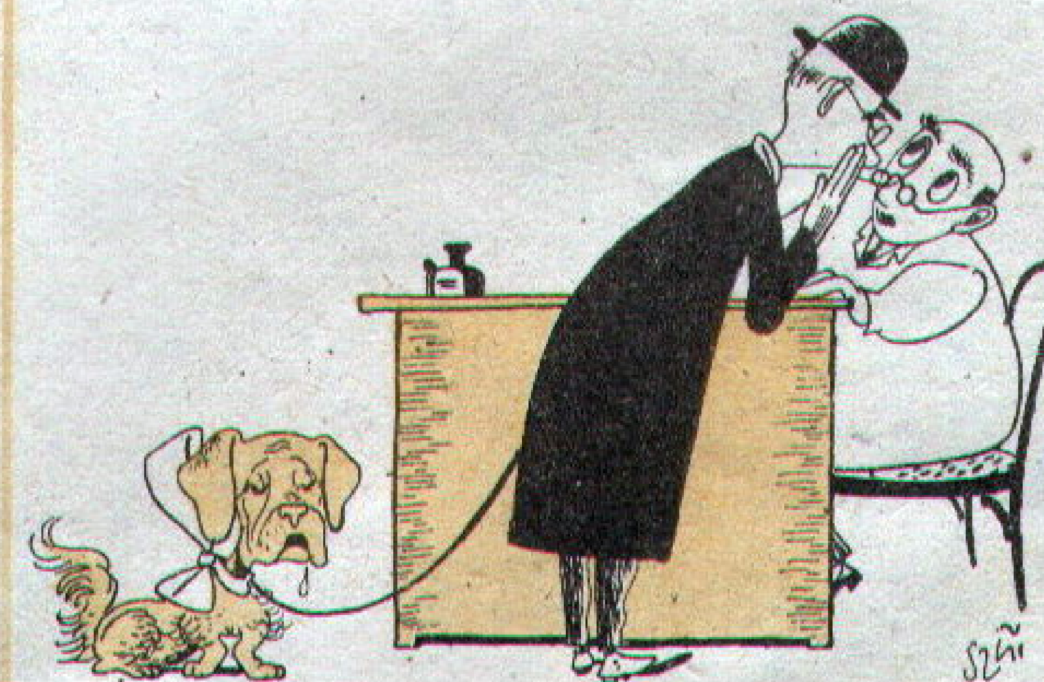
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA.
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ.
Kiadja a Szabadság Lapkiadóvállalat.
Felelős kiadó: GOLÁCS ERNŐ.
Szerkesztőség: Budapest, V., Honvéd-utca 10.
Telefon: 127—750, 128—031.
Kiadóhivatal: Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3.
Telefon: 143—012, 143—017.
Nyomatott a Budapesti Szikra Nyomda N. V. offset-körforgógépén, V., Honvéd-utca 10.
Felelős nyomdavezető: Radnóti Károly.

Szobor, de fáj neki!

— A népi Kína a dolgozók országa lett — vajjon meddig ülhetek még itt ölbetett kézzel?...

Összeírják a kutyákat

— Korcs... nem merem hangosan mondani, mert nagyon érzékeny...

A 7 legkedvesebb vicce

Monsieur Dupont kerékpárt vásárol egy párisi üzletben. Hosszasan vizsgálja a gépet.

— Jó a kontrafék? — kérdi.

— Prima — feleli a kereskedő.

— A külsők?

— Elsőrendű gumi.

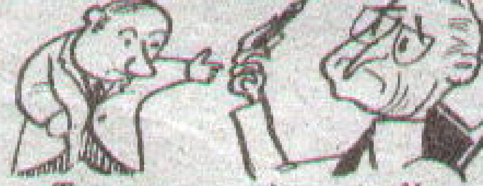
— A kerekek?

— Tökéletesek.

— És a kormány?

— Nem lényeges — legyint szórakozottan a kereskedő. — Az a legrövidebb időn belül úgyis lemond.

A hét legprecízebb vicce

Truman azt mondja a titkárának:

— Nézzen szét az országban, tegyen jelentést a közhangulatról.

A titkár elutazik, egy hét mulva visszajön.

— Nos, hogy állunk hivek dolgában? — kérdi Truman.

— Vannak — feleli a titkár.

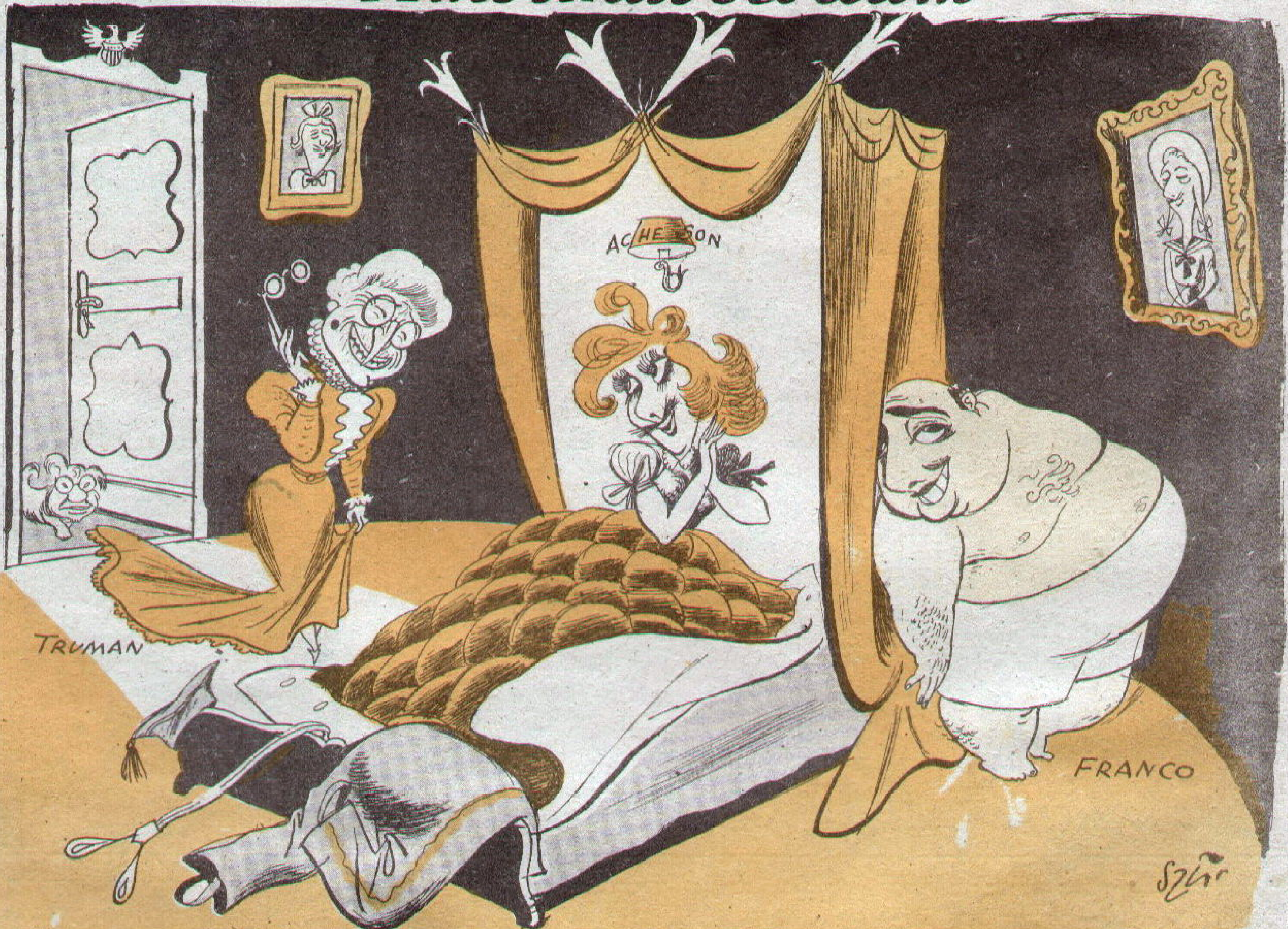
— És kikből rekrutálódnak?

— A legkülönbözőbb társadalmi rétegekből.

— Ez már beszéd! — örvend Truman. — Éspedig?

— Vannak köztük tankgyárosok, repülőgépgyárosok, ágyúgyárosok, és gépfegyvergyárosok...

Amerikai szerelem

Truman mama: De kislányom, mit titkolództok? Előjöhetsz Franco fiam, ugyis röhög már rajtunk az egész világ.

Eszpresszólovagok

— Jól nézd meg öregem ezt a kukoricát!

— Miért?

— Ez is Amerikából származik...

Szemtelen veréb

— Hé öregem, több mint ötszáz új padot állítottak fel a fővárosban. Mért kellett magának pont erre ülni?

Rossz a telefonom

Amióta a posta leszállította a telefon belépési és előfizetési díját, egymásután kerülnek a technika e remek vívmányai a lakásokba. A telefon feltalálója Alexander Graham Bell. Édesanyjának neve Lídia Bell. Ezt azok számára közlöm, akiknek rossz a telefonjuk, mert nekem rossz.

*

Az első napokban nem hívott fel senki. Akkor még nem gondoltam semmi rosszra. Fiatal voltam és szép, vidáman fütyörésztem és vártam, hogy terceljen hozzá a telefon csengése. De nem csengett. Még kevesen ismerik a számot — gondoltam magamban. Igy ment ez egy hétig. Akkor támadt fel bennem a gyanu: hátha rossz a készülék. A gyanu alaposnak bizonyult. Barátaimtól megtudtam, hogy készülékem állandóan mással beszél. Hiába hívtak pirkadatkor, ebédidőben, az alkony perceiben, a szerelem, valamint az alvás óráiban. Telefonom állandóan mással beszélt.

Itt cselekedni kell.

— Halló, hibabejelentő? Kérem a 401—782 állandóan mással beszél, sziveskedjenek...

Ez volt hétfőn. Szerdán hajnalban kiszállt a telefonjavító brigád. Vezetőjük leverte a havat kabátjáról, csizmájáról, majd csalhatatlan biztonsággal az asztalon nyugvó készülékre mutatott:

— Itt lesz a hiba.

Leemelte a kagylót, tárcsázott és így beszélt:

— Halló, 5/6? Egy gyengeáramú alvonalat kérek a 423-ba. A bleiznit addig begrábozzuk — s ezzel letette a kagylót. A brigád tagjai feszült figyelemel kisérték mesterük működését, aki ahelyett — mint meg is igérte —, a bleiznit begrábozná, némán várt. Néhány pillanat mulva felcsengett a telefon. Még beszéltek valamit „telefonul", aztán hozzámfordult.

— Hát kérem jó a készülék. Ha valami baj lesz, csak tessék szólni. Boldogan kínáltam őket finom kisüstivel, majd eltávoztak. Gyorsan felhívtam Ildikót, szerelmemet.

— Hat órakor hívjál majd fel, megbeszéljük, hogy hova megyünk este. — Nem hívott fel. Másnap közölte, hogy készülékem állandóan mással beszélt. Na majd elintézem.

— Halló, 03? Mentők? Bocsánat. Halló, 03? Hibabejelentő? Végre, kérem...

Egy óra mulva hattagu brigád érkezett, alig fértek el a szobában. Vezetőjük most is tárcsázott és percek alatt újra telefonom csengése töltötte be a szobát. Boldogan egy-egy vastag szivart nyomtam szájukba és eltávoztak.

Nem sokkal azután, hogy elmentek újra elromlott készülékem. De ezt csak másnap tudtam meg. Amikor újra kijött a brigád — már nem is tudom hányan, de nagyon sokan voltak, már be sem mutatkozhattam nekik — ismét kifogástalan volt a telefon. Hitetlenkedve néztek engem, mint akinek az a mániája, hogy rossz a telefonja.

Megcsinálták. Jelenlétükben kipróbáltam, telefonom jó volt. Amint elmentek, fel akartam hívni Ildikót, nem szólt. Mármint a telefonom. Mert Ildikó szegény szólt volna, ha beszélhettem volna vele.

Letámolyogtam egy utcai automatába.

— Halló, nulla négy? Mentők? Vigyenek el!

Tardos Péter.

Kis különbség

— Mondd papa, a Szovjetúnió barátja az amerikai népnek, vagy ellensége?

— Barátja.

— Hát akkor Truman bácsi miért beszél úgy, ahogy beszél?

— Mert ő viszont nem barátja az amerikai népnek, hanem ellensége.

Citromos néni

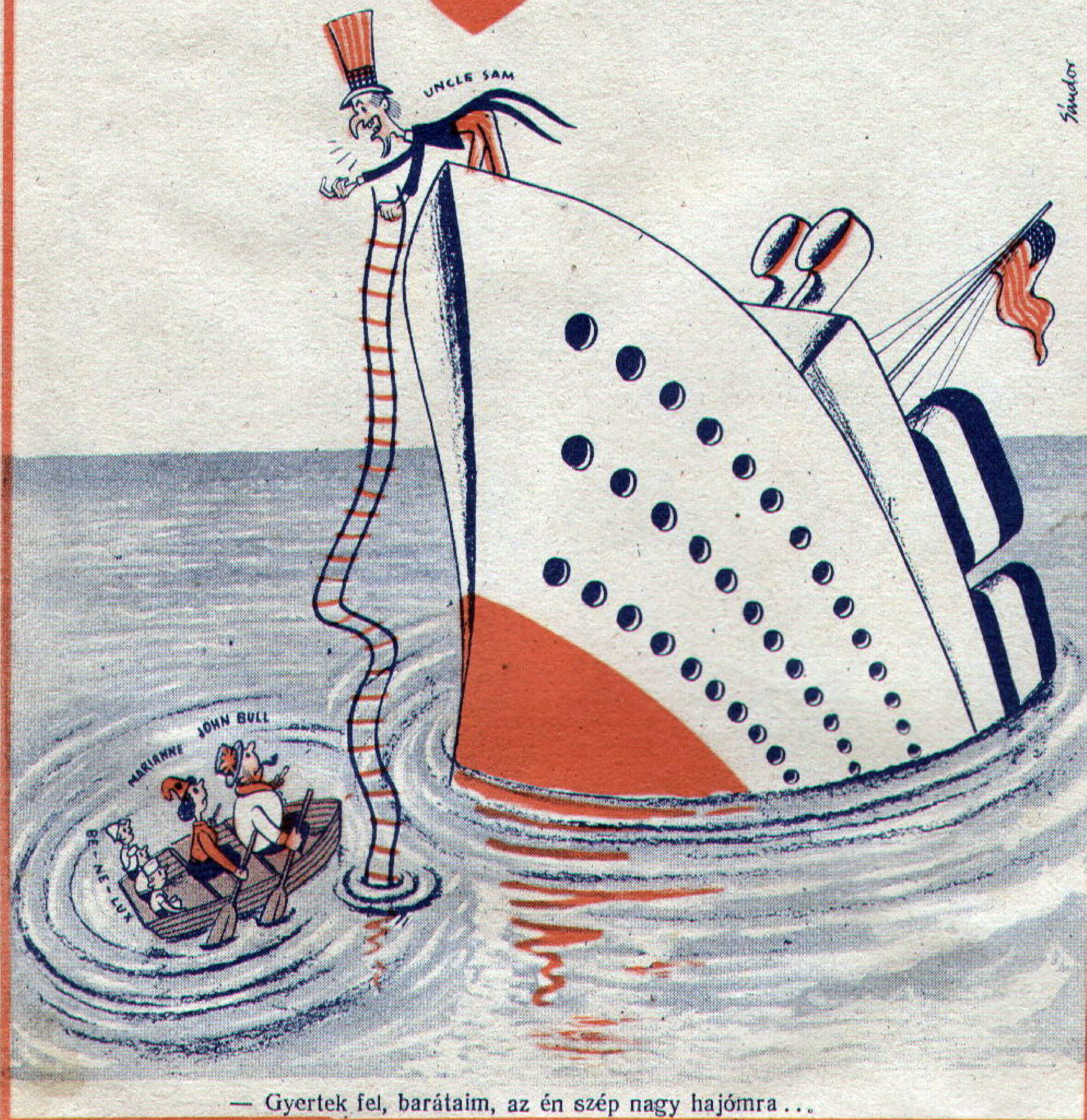
— Hogy a citrom?

— Négy forint.

— Hisz a Közértnél egy forint hatvan.

— Nekem mondja? Hisz én is ott vettem!

Szíve, az van neki!

— Gyertek fel, barátaim, az én szép nagy hajómra . . .

Az új telefontulajdonos

— Halló, Kovács úr még nem tud a telefonhoz jönni, mert rettenetes lámpaláza van.

Bámulja az apját

— Mondd papa, nem volt nehéz tejjel lefelé korcsolyázni?

Bálnavacsora
Angliában

— Nahát, éppen az orrlyukat kaptam!

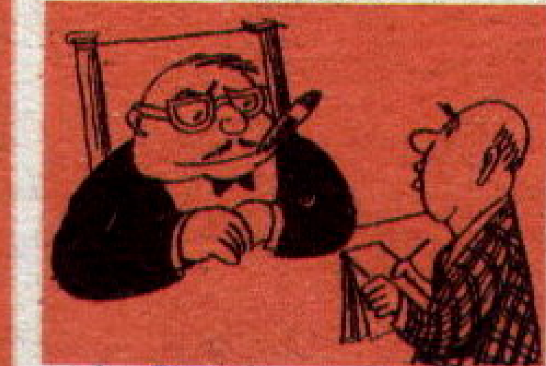
Peches amerikai néző

— Kérem, mylady, csillapodjék egy kicsit, mert nem látok semmit se!

Imperialista Híradó

Detroit

A Chrysler autógyárban nyolcvankilencezer munkás sztrájkol. A Chrysler Művek vezérigazgatója nyilatkozott a sztrájkról az Imperialista Híradó munkatársának.

— Rosszabbul is állhatnánk — jelentette ki mosolyogva.

— Miért?

— Mert ha nem bocsátottam volna el a mult héten ötszáz munkást, most nyolcvankilencezerötszáz munkás sztrájkolna..

Formoza

Csangkájsek tábornok megérkezett Formózára. Első dolga volt, hogy szemlét tartott csapatai fölött, majd megszámolta a pénzét.

— Hosszú védelemre rendezkedünk be — mondta az ujságíróknak.

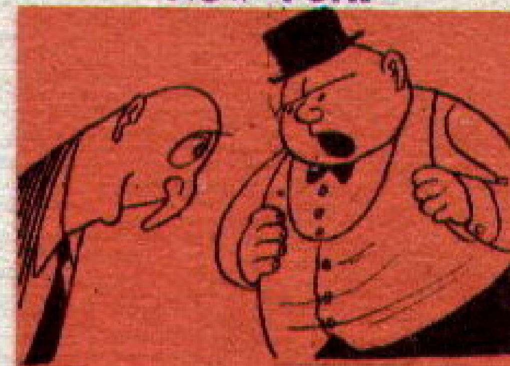
Később megjelent nála a szállásadónője és megkérdezte:

— Egy hónapra tetszik bérbevenni a szobát?

Csangkájsek tagadóan rázta meg a fejét:

— Hát annyira hosszú védelemre azért nem rendezkedünk be . . .

New-York

Mr. Bitangh amerikai fegyvergyárosnak tegnap jelentették, hogy az olasz és francia kikötőmunkások nem hajlandók kirakni a fegyvereket.

— N e k e m nem akarnak kirakni? — sóhajtott fel keserűen Mr. Bitangh. — Hát elfelejtik, hogy majdnem szaktársak vagyunk?

— Hogyhogy? — kérdezte a kötelességtudó titkár.

— Hát úgy, hogy ők kirakómunkások, én meg közismert munkáskirakó vagyok.

Páris

Bidault betiltotta a Titó-ellenes jugoszláv egyesületeket.

Az Imperialista Híradó munkatársa beszélgetett Bidault-val erről az intézkedésről.

— Miért tiltották be a Titó-ellenes jugoszláv egyesületeket?

— Ennek két oka van — felelte Bidault. — Az egyik az, hogy mi független, szabad ország vagyunk, a másik pedig az, hogy Truman megparancsolta.

— Ez hogyan lehetséges?

— Úgy, hogy a mi belügyeinkbe való beavatkozás az USA külügye, márpedig mi nem avatkozunk idegen államok külügyeibe.

— Sor kerül további intézkedésre is?

— Hogyne. Szigorú elvünk, hogy nem avatkozunk a saját belügyeinkbe, úgy, hogy a közeljövőben feloszlatjuk a párisi francia-barát egyesületeket.

Gergely Miklós.

Hőmérő, hozott anyagból

Kiváló barátom, Frucsák Ede egy cipészüzlet kirakata elé hurcolt.

— Látod? — mutatott az üres kirakatra.

— Azt látom, hogy semmit sem látok.

— És az a tábla kiskutya? Olvasd!

Elolvastam a táblát, amely nem volt kiskutya. Ez állott rajta:

CIPŐ
hozott anyagból
220 forint

— Elég drága — állapítottam meg. — Én inkább típuscipőt veszek. 110 forint, erős és szép. Azonkívül nem kell naphosszat szaladgálnom branzol, kapli, bőr, enyv és vászon után. Ez a cipőművész is jobban tenné, ha ilyen luxuscipő helyett egyszerűbb, mérték utáni cipőt készítene.

— Nem értesz hozzá — legyintett Frucsák. — Vannak emberek, akiknek csak ilyen cipő kell. Aki a régi időben megszokta, hogy a cipője hét nyelven beszéljen, az most is reszkiroz. Erre alapítom ötletemet. Nyitok egy áruház-műhelyt, amelyben csak hozott anyagból készítenek árut.

— Amelyek hét nyelven beszélnek . . .

— Igen.

— De Frucsák, ezek az áruk nem hét nyelven beszélnek, hanem csak a nyugatiak nyelvén.

— Ugyan kérlek! Vegyük a kalapost. Ha hozol nyúlszőrt, kapsz kalapot. De milyet. Aztán itt van a korcsolya.

— Mérték után?

— Természetesen! Hozol acéllemezt, csinálnak neked korcsolyát.

— Remek, de ha nem viszek deszkát, nem kapok koporsót és nem temetnek el.

— Ugyan ne viccelj! Mintha nem tudnád, hogy mérték után minden jobb. Hozol fonalat, mérték után kapsz zoknit. Hozol gyümölcsöt, elkészítjük a befőttet. Hozol húst, zsírt és fát, olyan ebédet kapsz amilyet akarsz. Hozol higanyt és üvegburát, kapsz mérték után hőmérőt.

*

Két héttel később találkoztunk.

— Miért vagy olyan szomorú? — érdeklődtem.

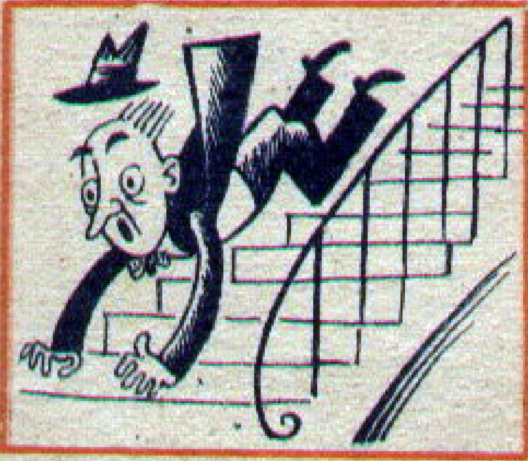
— Ne is kérdezd! — legyintett. — Operáltatni kellene magam és nem vettek fel a kórházba.

— Persze, hogy nem! — adtam meg a magyarázatot — nem vittél magaddal étert, vattát, gézt, kést, műtőasztalt, sebészt és ápolónőt!

Palásti László.

APRÓ ÜGYEK

A háznak, amelyben lakom, olyan tulajdonosa van, hogy nem világítja este a lépcsőházat. Emiatt egy vendégem nemrégen orrabukott a lépcsőn. Kínos az ilyesmi. Ezért tegnap — megint vendéget vártam — benyomtam a világítás nyomógombját és egy gyufaszálat — szorítottam mellé, hogy vissza ne ugorhassék. Így aztán égtek a körték végig a lépcsőházban. De a házmester lelep-

lezte trükkömet és a háztulajdonossal együtt feljött és tetemrehívott. Én nem mentem tetemre. Összevesztem a háztulajdonossal, visszament a lakásába, a házmester azt mondta:

— Önnek van igaza, mert rendelet van a világításra. Én már mondtam is a Peffler úrnak (ez a háztulajdonos), hogy baj lesz.

— Jó — feleltem erre én — de most kezdjek pörlekedni? Mindig vitás az ilyesmi. De viszont, ha kitöröm a kezem-lábam?

A házmester szeme felcsillant:

— Akkor a szerkesztő úrnak nyert ügye van!

*

Bár manapság nem meglepő, ha valaki hízik, Miska bácsi (apai nagynéném sógora) olyan kövér lett, amióta utoljára láttam, hogy meghökkentem.

— Vigyázz Miska — figyelmeztettem — minden pillanatban kicsattanhatsz!

— Tudom — felelte — ez az átkozott köhögés az oka!

Erélyesen magyarázatot kértem. Kiderült, hogy ilyenkor télen Miska rettenetesen köhög. A köhögést csak meleg tejjel tudja csillapítani. Viszont a tejtől hízik. Viszont az orvosa azt mondja, ne hízzon, mert a lábai gyengék és bokasüllyedése van. Viszont a sétára szüksége van, mert a tüdeje nem valami tökéletes. Szegény Miska most nem tudja, hogy mit tegyen: ülve hízzon a lába miatt, vagy sétálva köhögjön a tüdeje érdekében?

*

Van a Baeder-gyárnak egy szappankészítménye, a neve: Caola. Jó szappan, kedvelem. Bementem a pipereboltba, kértem egy ilyen szappant és kitettem az asztalkára 5 forintot. Ennyi az ára.

— Tizenkét forint — mondták.

— Hogyhogyhogy tizenkét forint?

— Tessék csak nézni, parfőm is van hozzákötve.

Csakugyan. Celofánnal hozzá van csomagolva egy kis fiola, benne folyadék.

— Kérem — mondtam — mit csináljak én a parfőmmel? Nekem csak a szappan kéne.

— Azt nem lehet.

Most van egy fiola parfőmöm. Meg nem iszom, magamra nem öntöm, ajándékozni ilyen csekélységet nem illik. Hét forintom hever benne.

Elhatároztam, hogy írok egy színdarabot és hozzákötöm a parfőmöt a kézirathoz. Csak együtt kapható a kettő.

*

Miki barátom szeme alatt sötétkék karikát látok. Nyilvánvaló, hogy megverték.

— Kérlek — mondja — ilyen hülyeség! Mult kedden Icával sétáltam Budán, ismered a menyasszonyomat. Jókedvünk volt, mindenféle marhaságot játszottunk sétaközben. A végin azt, hogy ő megy, én nem ismerem, első látásra

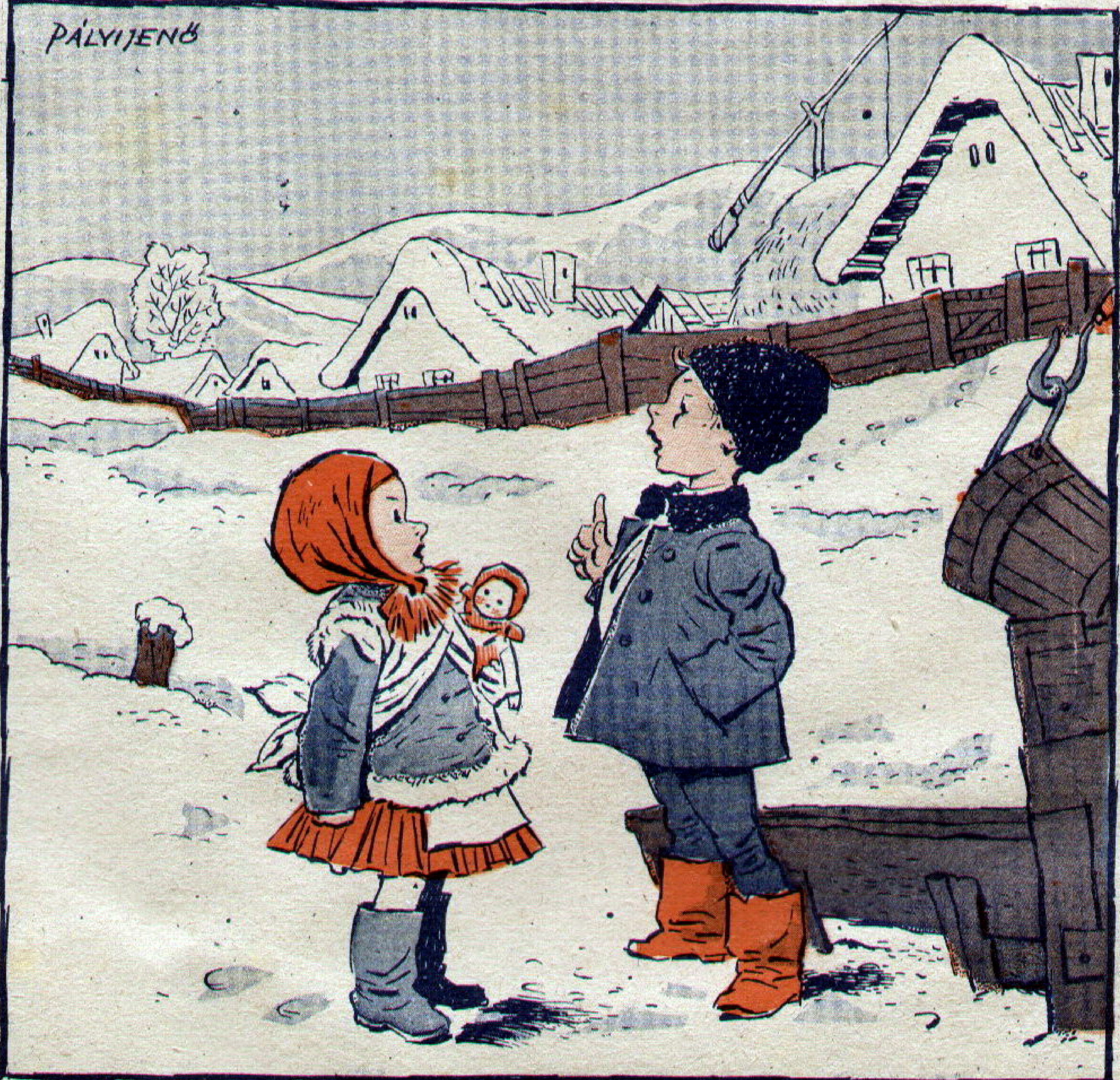
beleszeretek és megszólítom az utcán. Már máskor is játszottunk ilyet, és sokat röhögtünk. Na, megy előre én megyek utána, melléjelépek, megemelem a kalapomat és kezdem a süket dumát, amin mindig röhögni szoktunk. Ő is mondja: „Nem ismerkedem az utcán, uram...” Egyszercsak isten tudja honnan, előlép egy pasas, rámordít, hogy „te csibész, nem mész innen!”, és az arcomba vág. Most szólj hozzá, ilyen hülyeség...

— Es visszaütöttél legalább?

— Ugyan. Mi jogon? Ica nevében köszönetet mondtam a lovagiasságáért. Csak nem esem ki a játékból?

TABI LÁSZLÓ

VETÉLKEDÉS

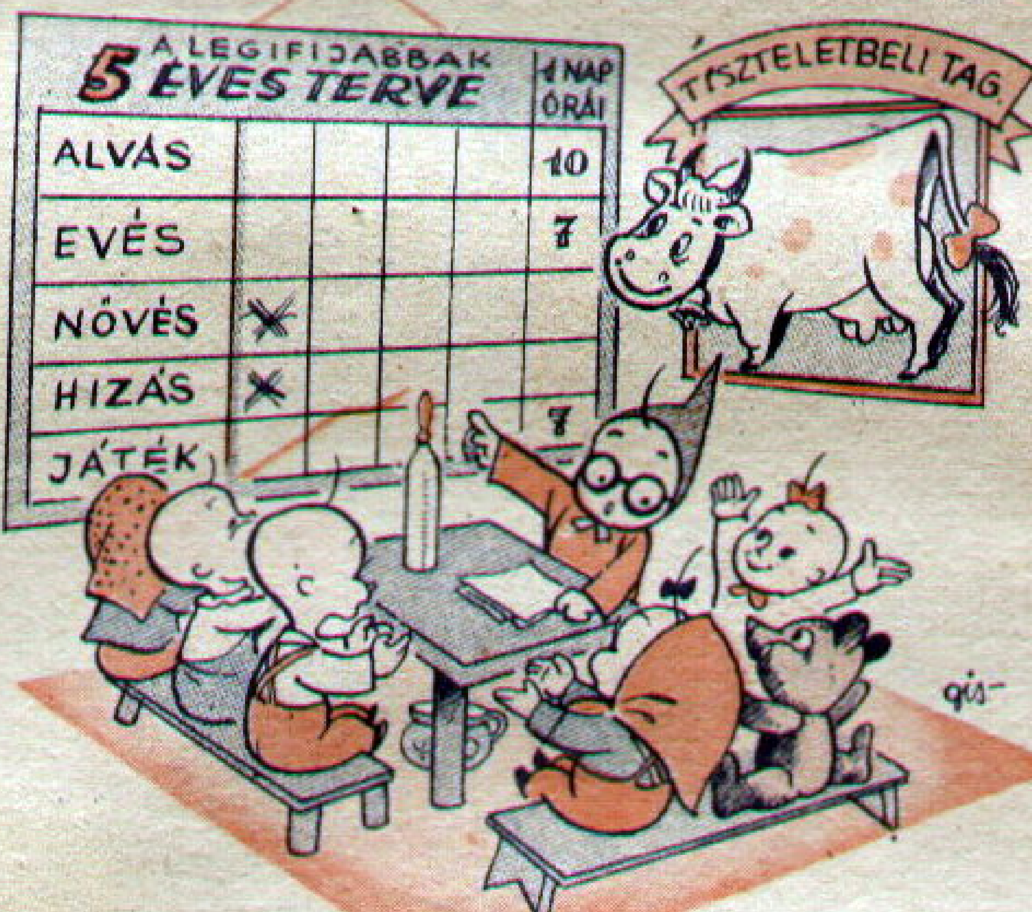

— Mire vagy olyan büszke, Pista?

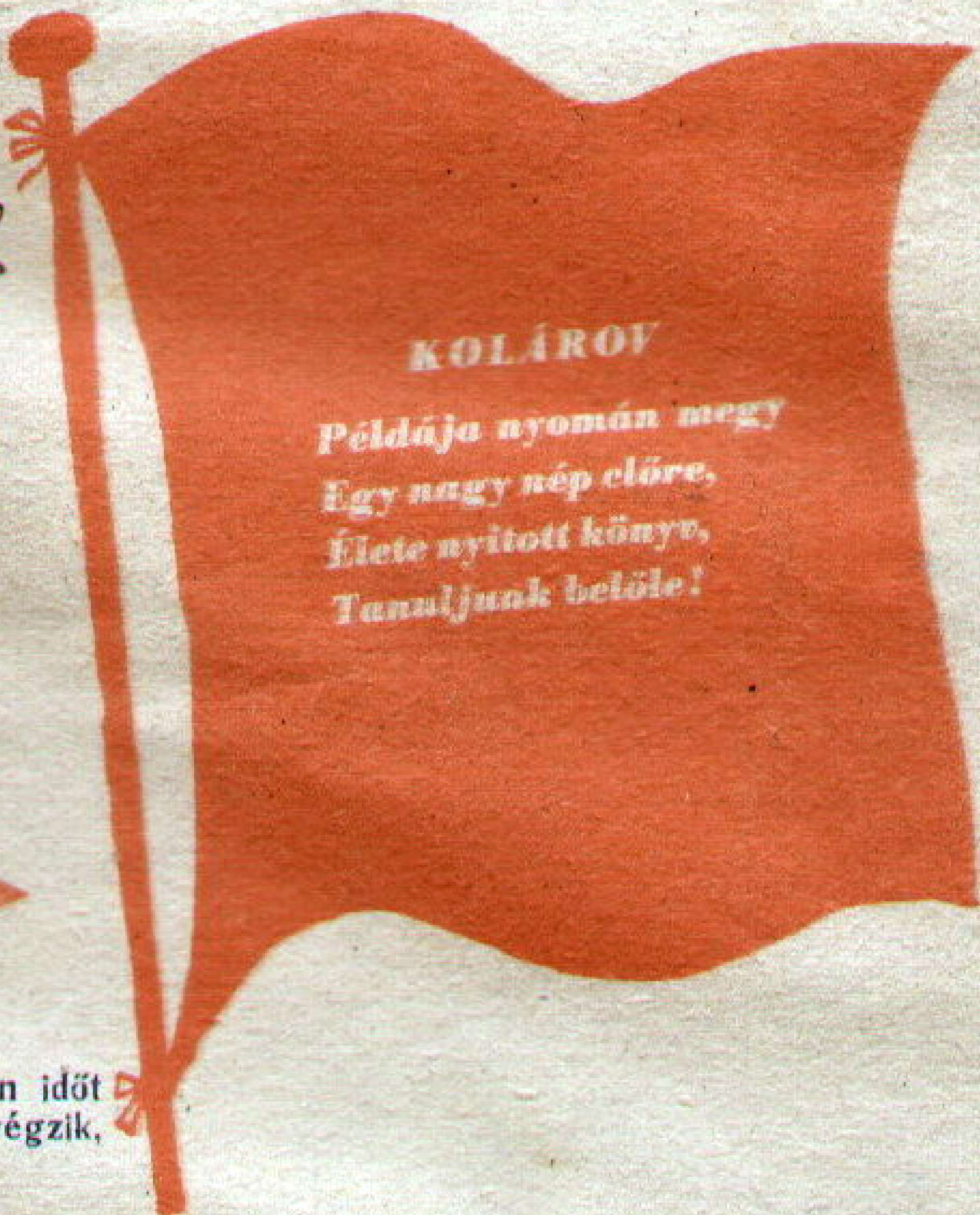
— Arra, hogy nekem nemcsak édesapám, hanem édesanyám is belépett a termelő csoportba.

— Az is valami? Az én öreganyám már negyvenötéves és mégis belépett...

A legifijabbak értekezlete,

amelyen elhatározzák új módszerüket, hogy nem fordítanak külön időt a növésre és hizásra, hanem azt a többi feladattal egyidőben végzik, amivel nagyban emelik fejlődési teljesítményüket.

Égi párbeszéd

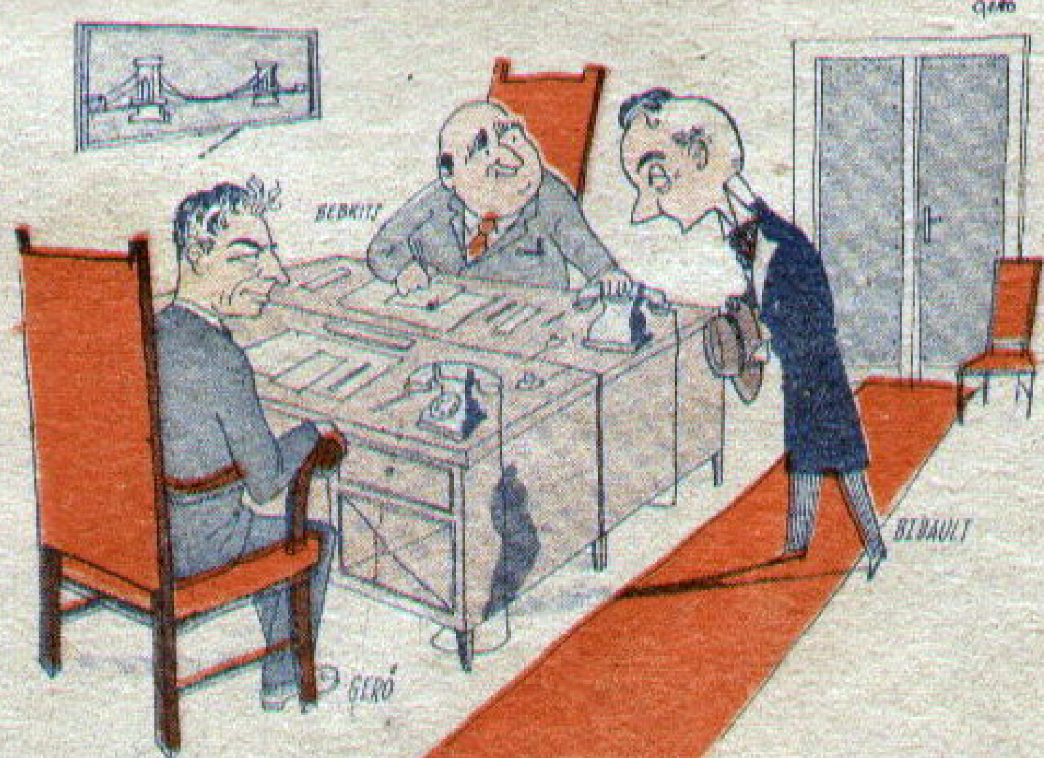
— Nézze csak, Saturnus úr, az utóbbi időben a Föld egyre pirosabb. Mi van vele?

— Érni kezd.

Heti utjelzőtáblánk

40 százalékkal drágult a párisi közlekedés

Bidault: Bocsánat uraim, árulják el, hogy csinálják, hogy maguknál a közlekedés olyan olcsó?

Bebrics: Úgy, hogy mi a munkásságért harcolunk a tőkések ellen.

Bidault: Érdekes! Akkurát ez az én esetem is, csakhogy pont megfordítva...

Kulturfront

GÁDOR BÉLA:

Egy remekmű története

Néhány hónappal ezelőtt írtam egy jó kis dolgot. Egy olyan jelenetke volt az illető, nem hosszú, nem rövid, csak egyszerűen remekmű. Nagyon örültem neki, mert az utóbbi időben sokszor napok is eltelnek, anélkül, hogy egy remekművet összehoznék. Darabomat a Tűzoltók Színházához nyujtottam be, ahonnan naponta telefonáltak, hogy írjak már valami olyan jó, Tűzoltóknak való mai dolgot. Odaküldtem hát darabomat s kaptam róla egy kartonlapot, amely a 4756-os számot viselte.

A szám birtokában vártam néhány évig, míg végül értesítés érkezett címemre, az „Ügető"

című szaklap istállórovatának vezetőjétől, hogy darabomat a Művirágkészítő N. V. Asztalitenisz Szakosztályának kultúrfelelőséhez tették át, aki megjelenésemet kéri ekkor és ekkor, itt és itt.

Megjelentem akkor és akkor és vártam másfél órát ott és ott, míg végül bevezettek egy irodahelyiségbe, ahol egy iratokkal megrakott íróasztal mögött szigorú tekintetű, körülbelül 20—21 éves fiatalembert pillantottam meg, aki szuggesztív markolással megragadta kezemet, majd rámordított:

— Gomb Gáspár vagyok! Vacak!

— Hogy? Nem értem... — hebegtem. — Hogy tetszett mondani?

— Vacak! — ismételte, miközben erősen a szemem közé nézett. — Ezt a darabodra értettem. Nyavalyás polgári giccs, csökevény, szemét, ganaj. Rongy. Piszok. Dögvész.

— És mire alapozod kérlek, ezt a szigorú kritikát?

— A véleményemre! — mondta és nagyot csapott az asztalra. Majd csendesebben folytatta. — Egyébként a dolognak ez a része nem tartozik rám, mert hozzám csak azért tették át a darabot, hogy szakvéleményt mondjak. Ugyanis a darab egy ping-pong teremben játszódik. Láttál te már életedben ping-pong termet?

— Hogyne. Magam is ping-pongoztam annakidején.

— Annak idején! — mondta megvetően és kurtán, élesen felnevetett. — Jellemző! Vedd tudomásul, hogy darabodban nyoma sincs az asztali-tenisz sport legégetőbb problémáinak! Most amikor éppen az én javaslatomra át akarunk térni a négyszögletes labdákkal való játékra, a te darabod szereplői szerelemről, meg mindenféle más marhaságról fecsegnek.

— Kérlek szépen...

— Kuss! Tudod mi vagy te? Egy kerékkötő. Egy régivilág maradvány. Nihilista, anarchista, sőt nudista. Nimolista. Szadista.

— Nézd, kérlek, én úgy gondoltam...

— Persze, gondoltad. Mert ti gondoltok, ahelyett, hogy cselekednétek. Tudod mi ez? Szűk prakticizmus. Novemberizmus, szillogizmus. Hány éves vagy te?

— Negyvenhárom leszek...

— Akkor kár minden szóért. Arra a kis időre már nem érdemes megváltoznod, úgyis rövidesen meghalsz. Látom, a bőröd petyhüdt, a fogaid korhadtak, a kezed reszket. Biztosan van valami belső nyavalyád is, ami majd hamar végez veled.

— Pedig úgy szerettem volna még élni egy kicsit...

— Nincs értelme. Nem olyan nagy dolog az egész, egy perc alatt túl vagy rajta, bekaparnak és kész. Tested megtermékenyíti az anyaföldet. Bár belőled nem lesz valami zsíros trágya, de hát istenem, mindenki olyan, amilyen.

Kezet nyujtott, jelezvén, hogy a kihallgatás véget ért. Megkockáztattam egy kérdést:

— Mondd, kérlek, te annyira értesz mindenhez, irodalomhoz, sporthoz, élethez és halálhoz... Mi a te foglalkozásod voltaképen?

Keményen szemembe nézett, majd gőgös mosollyal kihúzta magát:

— Az én foglalkozásom az, hogy fiatal vagyok!

Felugrott az asztaltól, döngő léptekkel az ajtó-

hoz sietett és intett két altisztnek, hogy seperjenek ki.

Preciz gyerek

— Mért nem mész be fiam, már megkezdődött az előadás.

— Csak egy negyedóra mulva leszek tízéves.

Parasztikus duma a rádióban

Kinyitottam a rádiót, (az ember nem fér a bőrébe) és egyszercsak hallom, hogy valami igen-igen jauízű hang öblögeti benne a mondókát. Hinnye az anyját, mondom, hiszen ez az atyafi fődim! Akkurát úgy beszél ez, mint a Nyirseégben a jaomagyarok. Felerősítem a masinát, oszt nagy élvezettel hallgatózok. Nem a! Mégse fődi a koma, dunántúli. Aszondja: nám láhát. Ott ringott ennek a bőcsője valahol a dunántúli dimbes-dombos határba, ahol megy a geróf kétkerekű gumirádlis batárba... Vagy mégse? Hunnye az annya! Hászen ez pízrül beszél. Debrecenyi ez, nízd el mán, hogy rőgvest rá nem gyüttem. Lu... aszondja, jaj de szép! A hortobágyi puszták szele fuddogál a beszédjibe... De szípen beszíl a lelkőm! Vagy hogyis? Hászen ez szögedi. Szögedi vagy vásárhelyi, az annya szőmit! Csak úgy csöpög a hangjából az a jó szögedi árvalányhajas halászlé. Hej, Bátki Tercsi, Bátki Tercsi, ögyen mög a fene! Nem vagy te szögedi, székely vagy te, hécska, bélátom én mán eztet, süllög a te hangod, mint tűzben a reves bog... Vagy tán mégis göcseji vónál, esetleg palóc? Áruld el mán lelkőm, mer mingyár főmászok a falra... Nem vagy te pösti, a zúzád kirielejzumát? Merhogy enynyi tájszólást csak ott lőhet összvetanulni, a magasságos pösti égbőt alatt, ott, ahol a Nagymező-utca folydogál... No mindegy koma, én belédsuvvasztom a szót... Pájinkás alázatos szolgája!

FORMOZA után

... már csak ez jöhet.

Kényes ízlés

— Tessék nézni ezt a gyönyörű anyagot, barna alapon fehér kockákkal.

— Nem kaphatnám ugyanezt fehér alapon barna kockákkal?

Csinosítják a trafikokat

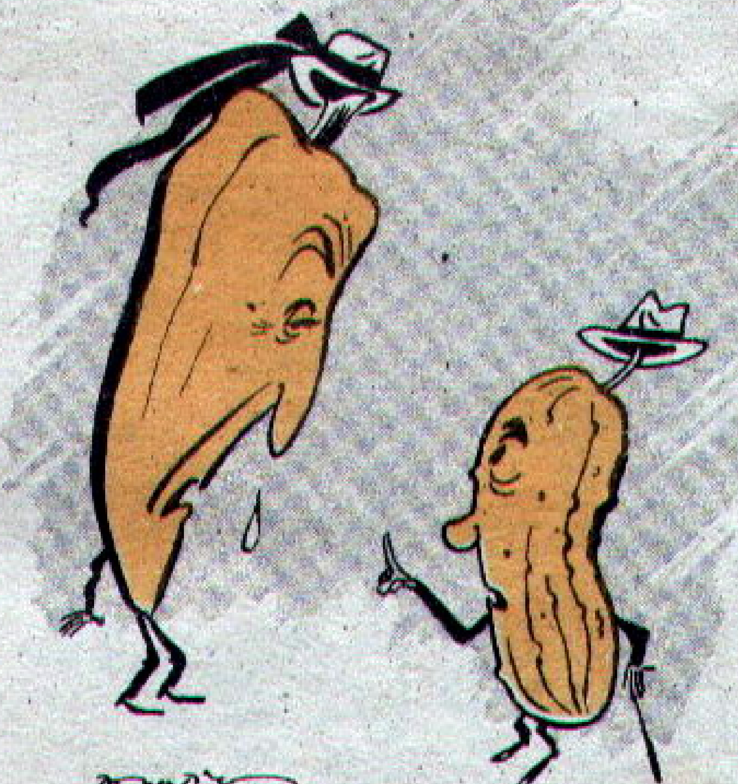

— Na mit szól hozzá Kovács úr, milyen szépek vagyunk!

Szegény szarvas gondjai

Csarnoki savanyúságok

— Miért vág ilyen savanyú képet paprika barátom? Talán maga is olcsóbb lett?

— De mennyire! Tudja, kedves uborka, csak az vigasztal, hogy a csalamádé ára is lement.

Fizessen elő lapunkra!
Negyedévre:
8 forint 40 fillér.

Madridi elégia

Madridban a kereszt felett horog van a patikán,
S minden dóm és minden templom egy-egy fiók-Vatikán.
Nagy harangjuk égre szól és orgonájuk orgonál,
Színezüstből vert harangjuk óriási horgon áll.
Jaj de szép, jaj de szép,
Olyan, mint egy Máriakép!

Franco Vezér házának itt márványkő a belseje,
S ünnepek közt nem szerepel soha Május elseje.
A kapuján fennen ragyog az, hogy „Deo Grácia",
Bizonyisten sose lép be itt a demokrácia.
Jaj de szép, jaj de szép,
Olyan, mint egy Máriakép!

Amerika térképét itt virágokkal behintik,
Mivelhogy a Truman urat szinte szentnek tekintik.
És hogy végül eláruljunk még valami faktumot,
Hozsannával köszöntik itt az Atlanti paktumot.
Jaj de szép, jaj de szép,
Olyan, mint egy Máriakép!

És mivelhogy Franco spanyol, nem pediglen bakui,
Előtte is kinyílnak majd az Uno szent kapui.
Addig papolt szabadságról, s jartatta a garatját,
Míg egy véres glóriával őt is szentté avatják.
Jaj de rút, jaj de rút,
Így akarnak háborút!

Pályi Jenő.

Rádiószállítmányt kap Tito Amerikából

Igy jobban tudja hallgatni, hogy Truman hogyan fütyül.

— Irja szerkesztő úr: Szilárd meggyőződésem, hogy nincs a világnak az a hatalma, amely megdönthetné a kapitalizmust.

egységes táviratok

Az egységes, előre elkészített szövegű dísztáviratok bevezetése nagy örömet keltett a dísztáviratozók körében.

Miként az ujságok írják, ilyen egységes dísztáviratot minden elképzelhető alkalomra lehet küldeni két forintért az ország bármely pontjára. Van névnapi, születésnapi, házassági, eljegyzési, kitüntetési és még sok más dísztávirat. A minden alkalom azonban túlzás, mert szerintünk egy pár szövegről a posta megfeledkezett. Alább adunk néhány hézagpótló szövegjavaslatot:

FORRÓ SZERETETTEL ÜDVÖZLÖM KARTARSAIMAT HUSZONÖTÖDIK KÉSÉSEM ALKALMÁBÓL.

IGAZ BARÁTSÁGGAL, MÉLYSÉGES ELISMERÉSSEL ÉS A LEGŐSZINTÉBB ELRAGADTATÁSSAL GRATULÁLOK A TEGNAP ESTI SZEREPLÉSHEZ SAJÁTMAGAMNAK.

IMÁDOTT KARTÁRSAM, FOGADD HÓDOLCSODÁLATOMAT DARABOD BEMUTATÓJA ALKALMÁBÓL. MINDEN CSODÁLATOS VOLT, CSAK A DARAB GYENGE.

SZIVBŐL GRATULÁLOK A TÍZ FORINT KÖLCSÖNKÉRÉSÉNEK HARMADIK ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL, DE HA SZERDÁIG NEM ADOD MEG, A KÉPEDRE MÁSZOK.

ELINTÉZETLEN KÉRVÉNYEM BEADÁSÁNAK ELSŐ ÉVFORDULÓJÁN CSAK ANNYIT MONDOK, HOGY FŐTANÁCSOS ÚRNAK, NAGYNÉNJÉNEK ÉS NAGYAPJÁNAK IS SZIVBŐL MINDEN JÓT KÍVÁNOK.

A ceruzatolvaj

A ceruzatolvaj típusát nehéz volna meghatározni, tulajdonképpen nem született, de nem is alkalmi bűnöző, mivel tettének elkövetésekor nincs nyomasztó szükséghelyzetben s a jogtalan vagyonszerzés erkölcstelen vágya sem hajtja, mert zsákmányát rendszerint nem értékesíti. De műkedvelő tolvajnak sem lehet minősíteni, ugyanis sokszor olyan körültekintéssel, annyi körmönfont ravaszsággal és előrelátással dolgozik, ami már a profikat jellemzi. Kora, társadalmi helyzete a legkülönbözőbb, vannak köztük gazdagok és szegények, fiatalok és öregek, férfiak és nők. Sokuk minden gyanún felülálló tiszteletreméltó személyiség, ezek a báránybőrbe bujt farkaslelkű ceruzatolvajok, akik társadalmi állásuk leple alatt mindenhová beférkőzhetnek és sokszor hetekig is szívósan várnak állandó lesben, amíg egy észrevétlen pillanatban elragadják zsákmányukat. Ezek közé tartozott Sándor bácsi, atyai nagybátyám, aki gyakran látogatott el hozzám és bár mulatságos, kedves ember, látogatásainak nem nagyon örültem, mert utána rendszerint eltűnt valamelyik ceruzám. Ceruzatolvaj volt, mégpedig az ügyesebb fajtából és olyan ravaszul dolgozott, hogy bár erősen figyeltem minden mozdulatát, soha nem tudtam rajtakapni. Nyílt gyanusítással persze nem lehetett megsérteni az öreget s így nem maradt más hátra számomra, minthogy látogatása után bosszankodva kiegészítettem megdézsmált készletemet.

Egy alkalommal mégis komolyan megharagudtam rá, ugyanis legkedvesebb gyermekemet lopta el, egy gömbölyű fájú puha ceruzát, amelyik úgy ismerte gondolataimat, hogy szinte magától szaladt a papiron. Élvezet volt vele dolgozni. Elhatároztam, hogy ezt a kitűnő ceruzát pedig nem engedem át a vén tolvajnak s legközelebb mikor látogatóban voltam nála, egyszerűen visszavettem. Nem volt nehéz. Ott hevert őrizetlen az íróasztalán.

Sándor bácsi ezután hetekig nem mutatkozott nálunk, mire elküldtem hozzá a feleségem, nézze meg nem beteg-e. Mikor hazajött, már az ajtóból láttam, hogy dühös valamiért, nem szóltam hát semmit, csak vártam mikor kezd el veszekedni és miért?... Rövidesen kifakadt:

— Sándor bácsi nagyon haragszik rád, azért nem jön. Elloptad egy ceruzáját. Azt mondta nem is érti, hogy lehet egy felnőtt ember ennyire kicsinyes...

Andor Leon.

Telefongyárban

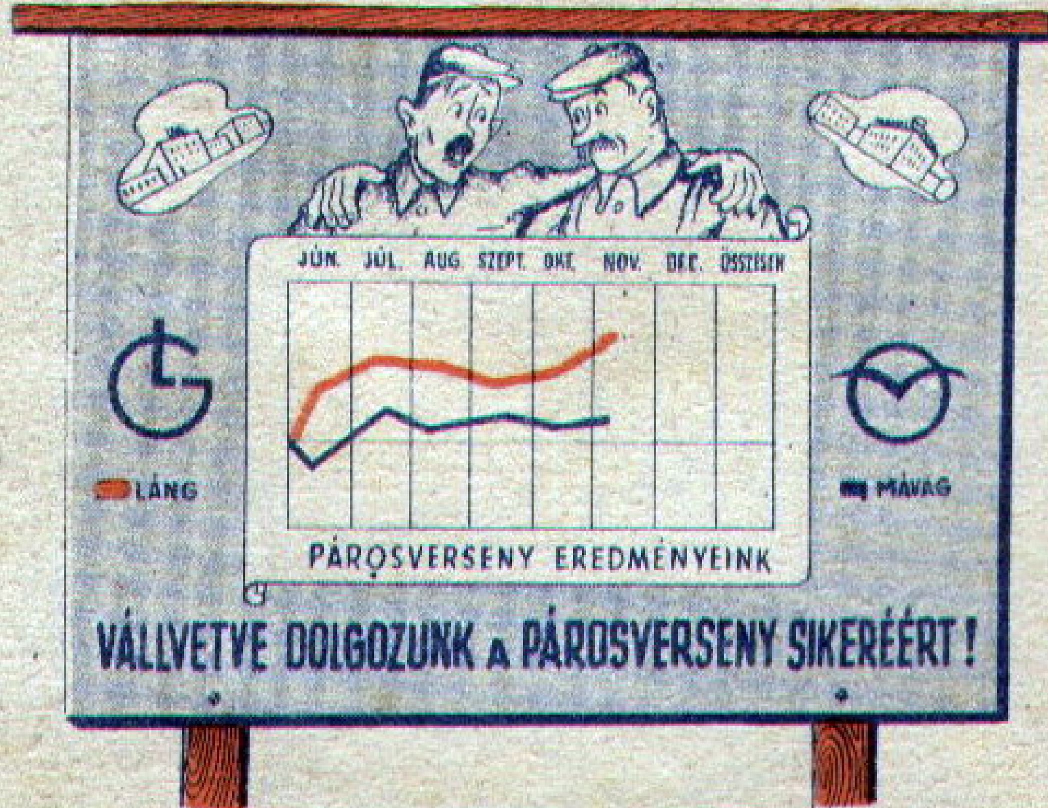
— Kovács elvtárs, cseng a telefon! Miért nem veszi fel?!

Az önállóságnak is van határa

Uncle Sam: Hogy merészeli maga a híreket az ujjából szopni? Itt van az én ujjam, szopja abból!

Ludas Matyi a LÁNG-GYÁR-ban

Versenytábla a kapu fölött

A Láng-gyári versenyiroda közlése

Megbizhatónak látszó forrás szerint egyes, hihetőleg rosszindulatú egyének azt terjesztik, hogy immár 1950. január havában vagyunk. Nem mondhatunk mást, mint azt, hogy

ÓRIÁSI TÉVEDÉS!

Mi inkább hiszünk a saját utcai versenytáblánk grafikonjának, mint különböző mende-mondáknak. Mindenki olvashatja, hogy novemberig micsoda nagyszerű eredményeket értünk el. Tehát november van.

Éppen ezért felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy karácsonyig a jelentéseket adják le. A MÁVAG-gal egyébként a verseny a mostani novemberi időkig nagyszerűen áll. Vezetünk vagy hány ponttal...

Utóirat: Elnézést szaktársak és járókelők. Megbizhatónak számitó vélemény szerint tényleg január, sőt már február van s amint termelési felelősünk a Mávagtól értesült, a versenyben három ponttal lemaradtunk. Egyébként nem vitás, hogy a versenytáblán is hamarosan február lesz és a novemberi lelkesedéssel dolgozunk tovább márciusban, hogy legalább három ponttal újra megelőzzük a MÁVAG-ot.

Itt a hiba — hol a hiba?

A Láng-gyárban kisebb hullámvölgy után megint jól mennek a dolgok. Ez tény. Persze apró-cseprő hibák azért akadnak imitt-amott. Légalábbis azt állitják az übén. Én viszont szeretek meggyőződni a dolgokról és lementem a műhelyekbe kikérdezni a szakikat, mi is a hiba, hol a hiba. Van-e hiba? Hátha csak megrágalmazzák a szakikat, vagy rossz az értesülés. Nem igaz? Első utam a motorszereldébe vezetett. Mondom.

— Hallom, itt szűk a keresztmetszet. Itt-ott.

— Ne legyen gyerek, — szégyenitenek meg, — biztos összetévesztenek egy másik műhellyel. — Ennek örültem. Szóval itt minden rendben. Átmentem a nagy esztergába. Ott sem volt semmi baj.

— Csak az nem követ el hibát, aki nem dolgozik, — mondták. — Csip-csup kis malőr, de különben? Bár csak annyi hiba lenne más műhelyben is, mint nálunk.

— Örültem, mint a bolond erre. Szeretem az egészséges dolgokat. Mentem tovább.

— Hallom, akadozik a termelés, a verseny, — mondom a kazánműhelyben.

— Ezek az ujságirók, ezek a... hogy mondjam (ő kimondta). — Szóval itt is szüret, itt is minden rendben, jöttem rá. És egyszerre nagyon tetszett a kazánműhely is. Még az a pár láda krumplihéj is tetszett a kazánok tetején, ami azt hiszem, disznóhizlaláshoz szolgál tápanyagul. Innen mentem a hegesztőbe, ahol ismerve a hegesztőket, miután magam is az vagyok, éreztem, hogy baj van.

— Az elvtársat félrevezették, — mondták itt nekem. — Az fix, hogy a hegesztő a mostohagyerek, de igazi hősöket csak itt talál. Selejt nélkül dolgozunk, apám, nem vagyunk mi öntők. — Megcsókoltam a hegesztőt s trappoltam az öntőbe. Itt nem tagadták. Azt mondták:

— Volt hiba, de szünőben és csökkenőben a selejt. Hamarosan megint mi leszünk a princek.

Aha, szóval itt is csak volt hiba s ami van, az szinte nincs is. Innen mint afféle kákán csomót kereső ember fölszaladtam az adminisztrációba. Majd az értelmiség, kaptam észbe. Azoknál biztos gyenge a menet. Fájdalmasan mosolygott az adminisztrációs szaktárs.

— Szóval megint mi vagyunk a bűnbak. Mi, akik hónapok óta nem késünk és minden második dolgozónk kiváló munkásjelölt. Ez nem szép magától, hogy feltételezi rólunk a hibát, a hibátlanokról.

— Bocsánat, — rebegtem, — nem tételeztem föl semmit s rimánkodva néztem rá.

— Megbocsátok, — szólt végül kegyesen s adott egy tippet, hogy hova menjek. Majd ott.

Mentem oda is. A szerszámkiadóba. Baj semmi nem volt, csak azt mondták, hogy... ne szólj szám, nem fáj fejem. Meg az egyik tag keveselte a fizetést.

Egy másik sokalta még azt is, már mint az egyikét. A magáét nem.

Mi a fene? Hát nincs itt sehol hiba, sem a műhelyekben, irodákban? Talán bennem van a hiba, hogy hittem a sajtónak, amely valami ilyesmit ír, meg a tisztelt übének? Nem, azt hiszem, valami mégsem stimmel valahol, de, hogy is mondta az öreg drehus? „Csak az nem követ el hibát, aki nem dolgozik és a nehézségek arra valók, hogy leküzdjük őket. Lesz még élüzemcsillag a Láng-gyár kapuja fölött!"

Én is azt hiszem.

Nagy S. József.

A rajzoló noteszából

Dindoffer József 76 éves sztahánovista, hatszoros munkásújító.

Vanschlager Lajosné, aki a kultúráért felelős.

Horánszky József, az üzemi pártszervezet és az Ü. B. elnöke, még a horgászoknál is elnök.

Hegybiró Gyula sztahánovista élmunkás, oktatási felelős.

Tóth Dezső, a kovácsműhely párttitkára.

Sándor Károly rajzai

Képünk azt ábrázolja, amint Nédermann elvtárs, a gyár propagandistája kalauzolja Ludas Matyit és a libáját a gyárudvaron keresztül. Amint látjuk, az udvarnak elég szűk a keresztmetszete a sok ócskavas, lim-lom és kacat miatt, amelyek állítólag az idei hóval el fognak tűnni.

Babfőzelék és politikai öntudat

*

Az üzemi konyha bejárati ajtaján krétával írt felirat díszeleg:

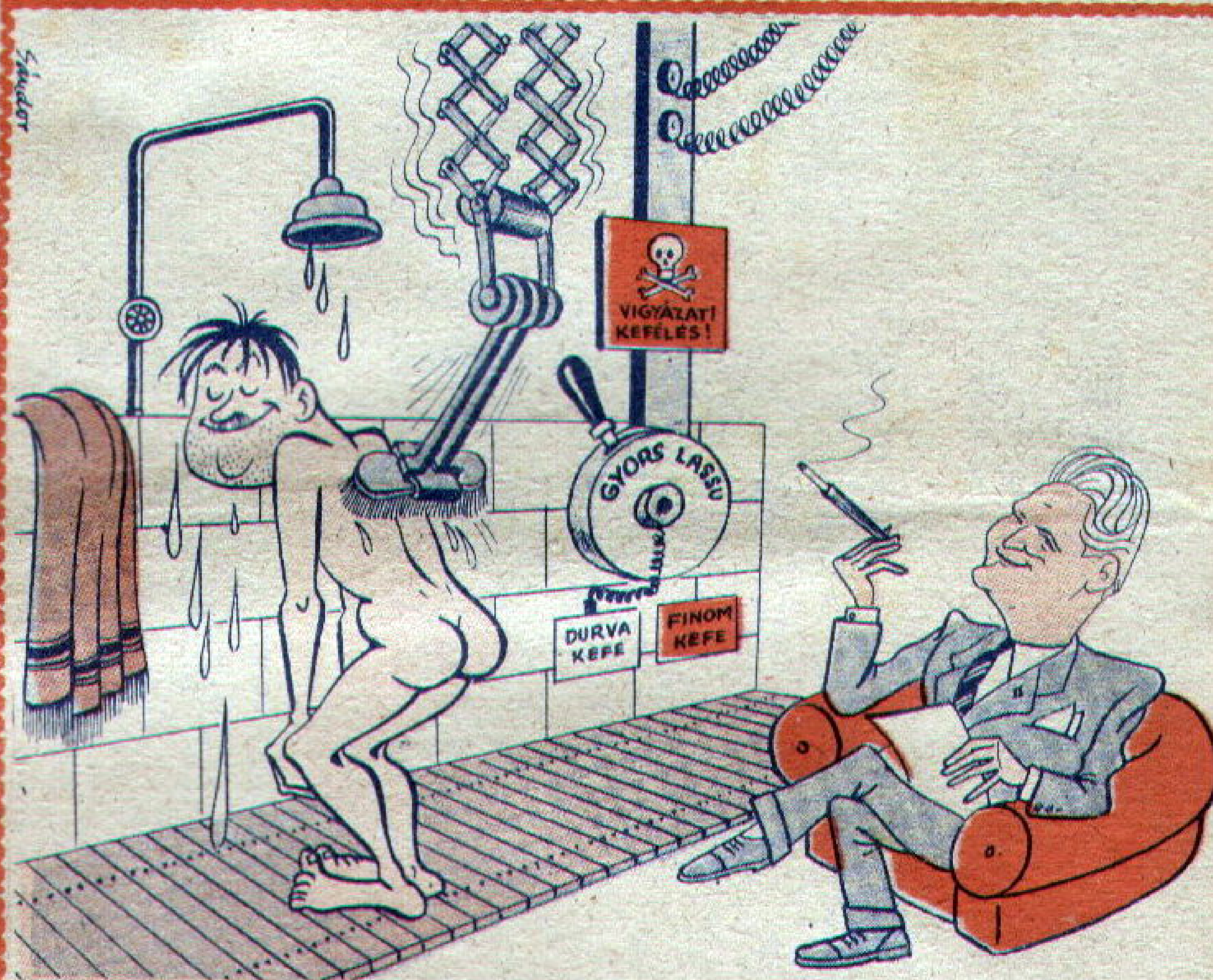
Máskor puhábbra főzzétek a babot!

Érdeklődünk a propagandista elvtársnál, mi az oka annak, hogy egy ilyen szakszerűen vezetett hatalmas konyhaüzemben keményre sikerül a babfőzelék. Van idejük, miért nem főzik eleget? A kérdezett elneveti magát.

— Nem fogjátok elhinni, a babfőzelék keménységének a politikai öntudat hiánya volt az oka. Tudnotok kell, hogy a bab amúgysem örvend nálunk túlnagy népszerűségnek. Nemcsak az ostromalatti végtelen babevések emléke kísért még mindig, hanem valahogy túlsok babot találtunk beszerezni az utóbbi időben. Ez a felirat, amit az ajtón láttok, még január elejéről származik. Az ötéves tervet nagy ünnepséggel indítottuk be. Propaganda, szervezés, műsor, minden rendben volt, amikor az ünnepség reggelén rátévedt a szemem az étrendre s elhűlve megpillantom rajta kedvenc babfőzelékünket. Rohanok a szakácshoz, letolom a sárga földig. Hogy képzeli ezt? Paszulyyal indítjuk be az ötéves tervet? Azonnal húst beszerezni és bécsiszeletet sütni, a babot pedig szedjék ki a vízből. A szakács morog: későn van, a bab is tönkremegy, ha kiveszik a vízből, többé nem lehet puhára főzni. Méregbe jöttem. Nincs mese! Délben bécsiszelet lesz ebédre és punktum!

Így is volt. De a babfőzelék másnap — talán hogy a szakácsnak igaza legyen — kemény lett.

Így függ össze a babfőzelék és a politikai öntudat.

Az Újítási Osztályra sok jelentős és komoly javaslat között néha egy-egy mulatságos tervezet is befut. Ilyen volt egy élénk fantáziájú szaktárs javaslata, egy a mosdóhelyiségben elhelyezendő hátmosógépről. Az ötlet megihlette rajzolónkat: fenti képünk Biró Antal újítási felelőst ábrázolja, amint elégedetten szemléli a pompásan működő hátmosógépet.

Ebédszünet alatt

A nagyesztergaműhely egyik oldalsó helyiségéből valóságos kacagó-kórus hallatszik ki. Kiss elvtárs, a mókák mestere szórakoztatja a köréje gyűlt ebédelőket.

— Azt meséld el, komám, — mondja Stift bácsi a kiváló sztachanovista esztergályos — hogy is volt a dolog avval a töltött csirkével?

— Az úgy volt, hogy kinn járt nálunk egy riporter a lakáson. Vasárnap reggel volt, kérdezgetett mindenfélét az asszonytól is, tőlem is, aztán elment isten hírivel. Délben vasárnap kis marhagulyás volt ebédre, még veszekedtem is az asszonnyal, aztán másnap olvasom az újságban, hogy én vasárnap töltött-csirkét ettem ebédre. Előveszem az asszonyt, azt mondja, nem sikerült a csirke, odaégett, megette az albérlővel. Így derült ki a disznóság, ezért jó, ha az ember népszerű a sajtóban.

— Ne add a bankot — veti közbe valaki, — nem vagy te olyan nagy legény odahaza. Nem tudom, kié otthon az utolsó szó?!

— Kié? — Kiss elvtárs büszkén vágja oda. — Hát az enyém! Mindig én zárom le a vitát. Az asszony azt mondja: fogd be a szád és én azt mondom: igenis!

Megszólal a csengő és a szaktársak nevetve szétoszlanak.